У пошані до піонерів — зичцем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 175. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ВЕРЕСНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, SEPTEMBER 22, 1971 No. 175. VOL. LXXVIII

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 21 вересня 1971

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ЗМІНИЛА гасло - скандування вояків, які вправляються в боротьбі з рушницями на баґнетах. Замість „Вбий, вбий!" тепер вояки під час тренування вигукують „Яг! Яг!" Така зміна сталася недавно, під тиском противоєнних настроїв серед народу.

ЕКСПЕРТИ В СПРАВАХ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ твердять, що нові молоді виборці можуть в наступних виборах дуже змінити склад Конґресу. До молодих виборців зараховують людей від 18 до 25 років життя, в ЗСА таких є приблизно 25 мільйонів осіб. Однак, зареєструвались для участи в наступних виборах данлеко не всі, а зареєстровані також поділені на прихильників як республіканців, так і демократів.

ЦЬОГО ТИЖНЯ БУДЕ ЗАПУЩЕНО В КОСМОС автоматичну американську космічну ляборaторію. Вона матиме за завдання вивчати склад Сонця, його стан, зміни в температурі й „соняшні вітри" тощо.

УРЯД МЕХІКО І МЕХІКАНСЬКА ПОЛІЦІЯ обвинувачують членів підпільної організації „Рух за революційну акцію" в тому, що вони, члени міського підпілля, нападають і грабують банки. Останнім часом було пограбовано кілька банків, у тому і в столиці країни Мехіко Ситі. Минулого тижня поліція схопила одинадцять членів „Руху" і виявила, що двоє з них пройшли спеціяльний „ревалюційний" вишкіл у комуністичній Північній Кореї.

СЕНАТОР - ДЕМОКРАТ МЕКҐОВЕРН ВВАЖАЄ, що політика „в'єтнамізації" у Південному В'єтнамі, яку провадить президент Ричард Ніксон, „себе не оправдала". Сенатор є відомим противником війни у В'єтнамі і вважає, що ЗСА повинні давати Південному В'єтнамові економічну допомогу, але припинити будь-яку допомогу військового типу.

ПРОВАДЖЕНА КОМИШИНЕРОМ НЮЙОРКСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ Патриком Морфі боротьба проти корупції й хабарництва та інших зловживань серед поліційного складу — дає добрі наслідки. Найновіші дослідження виявили, що поліцаї, побоюючись виявлення, припинили всі форми корупції та що серед них зміцніла дисципліна.

У СВІТІ

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ВІЛЛІ БРАНДТ БОРОНИВСЯ проти закидів збоку опозиціоністів, наче він діє на власну руку, на шкоду союзу з Америкою й іншими західніми державами, шукаючи „спеціяльних" зв'язків з Совєтами. Брандт заявив, що — навпаки — він діє в тісному порозумінні з Америкою і Совєти знають про це та виявляють „реалістичне" зрозуміння для союзу Західньої Німеччини з членськими державами Атлантійського Союзу (НАТО). Брандт їздив на дводенні розмови з Леонідом Брежнєвим. Німецька опозиція твердить, що він нічого не зискав.

КОЛИ СОВЄТСЬКИЙ МІНІСТЕР АНДРЕЙ ГРОМИКО ПРИЛЕТІВ в минулу неділю до Ню Йорку, то його літак оточив сильний кордон поліції, яка й після того охороняла Громика, лякаючись напасти збоку жидівських екстремістів. На Рокефеллер - Пляза в Ню Йорку, де вивішені прапори всіх членських держав Об'єднаних Націй, жидівські юнаки здерли прапор Совєтського Союзу.

ПАПА ПАВЛО VI НАТАВРУВАВ часті крадежі мистецьких творів в Европі з різних музеїв та приватних колекцій, особливо образів прецінної вартости. Папа назвав це „нечестю для людської культури". Зокрема Папа таврував крадежі дорогоцінностей з католицьких святинь.

В ЄРУСАЛИМІ ЗГИНУЛА від арабської гранати 4-річна арабська дівчинка, а п'ятеро дальших арабських дітей було ранених. Гранату кинув якийсь арабський юнак, коли у так званому старому Єрусалимі, себто колишній йорданській частині міста, йшла вузькою вулицею група американських туристів. Дехто з них був легко ранений, але ніхто не залишився у шпиталі на лікуванні.

ЯПОНІЯ ЩЕ НЕ РІШИЛАСЯ, чи підписати резолюцію, яку З'єднані Стейти зголосили на Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй, щоб прийняти до них Комуністичний Китай, але й залишити між членськими державами Вільний Китай. Японський міністер закордонних справ Такео Фукуда заявив, що коли б Японія не заявилась за такою резолюцією, то втратила б довір'я всіх вільних азійських народів. Але в японському парляменті є багато противників того, щоб наражувати собі китайських комуністів, які не хочуть сидіти в ОН поруч із вільними китайцями.

Поліція знайшла „героїни" на 40 мільйонів долярів, кавція визначена в 2 мільйони 750 тисяч долярів

Ню Йорк. — На люксусовому пароплаві „Квін Мері 2" прибув із Европи автомобіль марки „Яґуар'", начинений згори донизу наркотиком „героїною". Контрабандисти приховали 180 торбинок з „героїною" в подвійні дверці,у подвійній підлозі і в подвійних стінках „Яґуара". Авто вивантажили в Ню Йорку біля 53 вулиці і воно простояло там два дні, очікуючи господаря. Поліція також очікувала господаря чи господарів. Припускають, що за тим „Яґуаром" слідкували вже в Европі коли він прибув з півдня Франції до Гавру, де й потрапив на поклад корабля. Після дводенної „передишки", до „Яґуара'" підійшли три французи і їх заарештувала поліція, а потім підійшло ще двох, кубинської національности. В авті виявили „героїни" — за цінами на чорному ринку, на 40 мільйонів долярів, а на заарештованих наклали найвищу в історії боротьби з наркотиками кавцію в 2 мільйони 750 тисяч долярів. Найбільша сума припадає на, як припускають, організатора тієї шайки контрабандистів Дж. Орсіні, відомого також і як Жан П'єр Андре Ґуґен — його можуть тимчасово випустити на свободу лише під умовою, що він чи за нього заплатять кавцію в один мільйон долярів. Федеральні власті розшукують ще й шостого члена шайки, европейця, на прізвище Джо Доє. Федеральний прокуратор Джон Волкер повідомив, що таку кавцію накладено з огляду на велику вартість наркотику, і додав, що такої високої кавції він не пригадує за всю свою службу. Ідеться про викриття зграї контрабандистів, яка оперує в Европі і в ЗСА. За одним із „господарів" згаданого „Яґуара", кубинцем, поліція слідкувала вже кілька років.

Уряд асиґнує двісті мільйонів долярів для міст і околиць з великим безробіттям

Вашинґтон. — Департамент Праці ЗСА подав до відома, що уряд вирішив асиґнувати 200 мільйонів долярів для створення нових місць праці в рямках різних публічних робіт в областях із масовим безробіттям. Гроші з цього фонду, що будуть виплачені в жовтні цього року, одержують головно міста й повіти, в яких безробіття перевищило 6 відсотків. Асиґнованих тепер двісті мільйонів є частиною призначеного Актом про затруднення в публічних роботах на цей фіскальний 1971-1972 рік однобільйонового бюджету. Попередньо асиґновано вже 600 мільйонів долярів, що їх виплачено стейтам, повітам і містам. Розподіл цих грошей викликав був численні зажалення на некорисне потрактування деяких областей ЗСА, зокрема з боку міст незадоволених тим, що більші суми одержали стейти. Тому ж теперішні 200 мільйонів будуть призначені передусім для міст. 50 дальших мільйонів зарезервовано для пізнішої виплати тим околицям, в яких ситуація з безробіттям видатно погіршає. Згідно з Актом про затруднення в публічних роботах, досі затруднено з допомогою асиґнованих 600 мільйонів долярів, вже 6 000 осіб. З асиґнованих тепер 200 мільйонів 6 890 000 долярів одержить Лос Анджелес, де безробіття перейшло понад 6 відсотків. Ню Йорк, в якому безробіття збільшилося до 5.7 відсотка, одержить 6 928 000.

Слідство виявило, що в тюрмі в Аттиці три в'язні були вбиті своїми товаришами

Аттика, Н.Й. — Як виходить з проводжуваного тепер слідства в справі недавнього бунту в'язнів у виправній тюрмі в Аттиці, три з-поміж в'язнів були зарізані іншими в'язнями під час бунту ще перед його збройним здушуванням. Згідно з медичним обслідуванням всі три були білими. Усім трьом перерізано горла, поколено багато разів ножами. Один із в'язнів був просто пошматований на кусні. Причин їхнього замордування досі не виявлено. Прізвища вбитих в'янів уже встановлені. Це: Варрі Джей Шварц із Квінсу, Майкел Прайвітера з Боффало та Кеннет Гесс з Вінґгемптону. Крім цих трьох в'язнів 27 інших були вбиті кулями під час здушування революти. Разом з ними згинуло десять осіб з-поміж тюремного персоналу — за деякими версіями в наслідок поранення кулями наступаючої поліції і крайової ґвардії; за іншими повідомленнями, вони були вбиті в'язнями і декому з них також підрізано горло. Адвокати деяких в'язнів добиваються зустрічей із ними і стверджують у висліді проведених з в'язнями розмов, що до в'язнів не тільки стріляли, але їх били й тортурували. Різні мілітантні організації, передусім негритянські, домагаються суворого слідства в справі збройного здушення бунту і вимагають, щоб губернатора Рокефеллера поставити в стан обвинувачення. Вони організують також демонстрації з вимогою резиґнації Рокефеллера із становища губернатора стейту Ню Йорк.

Т-во св. Андрея матиме з'їзд 28 і 29-го вересня в Лігайтоні

Священиче Товариство св. Андрея заповідає, що воно матиме свій черговий з'їзд в днях 28 і 29-го вересня на оселі ім. Ольжича в Лігайтоні та закликає всіх священиків трьох єпархій УКЦеркви в Америці взяти в цьому з'їзді участь. Упрограмі з'їзду, крім Богослужень, молебнів, св. сповіди та інших церковних відправ, передбачені реферат о. шамбеляна д-ра В. Поспішіля на тему: „Правні основи Помісности УКЦеркви" та дискусія, що відбудеться у вівторок, о год. 2-ій по полудні, та реферат о. д-ра І. Нагаєвського на тему: „УКЦерква в роках 1945-1971". З'їзд відбудеться в середу, 29-го вересня о год. 11-ій перед полуднем. Того ж дня о год. 9-ій перед полуднем буде Соборна Свята Літургія в річницю Четвертого Архиєпископського Синоду УКЦеркви. З'їзд закінчиться відповідними ухвалами й резолюціями.

Округи УНСоюзу в Чикаґо, Клівленді, Дітройті, Ню Гейвені, Балтиморі, Вотервліті й Фреквілі та в Торонті і Монтреалі матимуть збори з кінцем цього тижня

Джерзі Ситі. — Головна канцелярія УНСоюзу повідомляє і пригадує, що в найближчім кінці - тижня відбудуться перші осінні окружні Збори УНСоюзу в дев'яти місцевостях: в п'ятницю, 24-го вересня в Чикаґо, в Домі УНСоюзу при 845 Норт Вестерн евеню о год. 7.30 вечором; в суботу, 24-го ц. м. відбудуться збори: в Клівленді - Пармі, в кафетерії церкви св. Йосафата в Пармі при 5720 Стейт Ровд, початок о год. 6-ій по полудні; в Торонті, в залі УНО при 297 Коледж Ст., початок о год. 2-ій по полудні;; а в неділю, 26-го ц. м. окружні збори відбудуться в: Дітройті, в залі УНДому при 4655 Мартин вул., початок о год. 3-ій по полудні; Френквилі, залі Клюбу св. Михайла,, при 122 Рут. початок о год. 2-ій по полудні, в Ню Гейвені в залі Клюбу св. Михайла при 567 Джоррдж Стріт, початок о годині 3.-30 по полудні: в Монтреалі, в залі УНО при 5213 Гатчисон Ст., початок о год. 3-й по полудні; у Вотервліт. в залі Українсько-Американського Клюбу при 402 - 25-та вул., початок о годині 3-ій по полудні, та в Балтиморі, в Домі Молоді при Істерн і Патерсон Повст авенях, початок о год. 3-й по полудні. Доповідатимуть на цих зборах головні урядовці та обласні організатори: Йосип Лисогір, проф. Іван Телюк, Володимир Сохан, пані Анна Гарас, Тарас Шпікула, Мирон Куропась, інж. Анатолій Дорошенко, д-р Богдан Футей, Тарас Шмаґала, Іван Винник, д-р Іван Скальчук, Володимир Запаранюк, Степан Гавриш, Євген Репета, Володимир Гірняк і Василь Оріховський, а в Канаді сен. Павло Юзик, Василь Дідюк і Дмитро Попадинець. У зборах візьмуть обов'язкову участь всі відділові урядовці. Все місцеве громадянство є запрошене прибути для зустрічі з головними урядовцями, які поінформують про стан УНСоюзу та його пляни на майбутнє.

БРЕЖНЄВ У РОЛІ ГОСПОДАРЯ

Перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв — ліворуч з простягненою рукою — показує щось своєму гостеві, західньо - німецькомі канцлерові Віллі Брандтові, як вони їдуть моторовою яхтою по Чорному морі біля Криму. Віллі Брандт їздив на дводенні наради з Брежнєвим і вернувся вже до Бонну, нічого — як твердять німецькі газети — крім куртуазійних фраз, не осягнувши від Совєтів.

Австралія і Нова Зеляндія приєднались до резолюції ЗСА про Китай

Об'єднані Нації. — Дотепер 8 держав підписали резолюцію З'єднаних Стейтів про прийняття до Об'єднаних Націй Комуністичного Китаю, офіційно „Народної Республіки Китаю" — й передачу йому постійного місця в Раді Безпеки та з залишенням членства в Об'єднаних Націях за Вільним Китаєм, себто „Республікою Китаю". В тій резолюції не говориться про „два Китаї" ані не згадується про їхній конфлікт і їх становища, а тільки стверджується їх „право репрезентації" в Об'єднаних Націях. ЗСА приготовили дві резолюції: одну, яка складається з 10 коротких речень і по суті віддзеркалює концепцію „двох Китаїв" з їхніми репрезентантами в Об'єднаних Націях, і другу, в одному реченні, яка стверджує, що справа виключення з Об'єднаних Націй Республіки Китаю, себто Вільного Китаю, є „важливою справою", себто, у практиці, вимагає двох третіх голосів для вирішення. Ця друга коротка резолюція звернена проти резолюції, яку зголосила Альбанія, яка вимагає одночасного прийняття Комуністичного Китаю та виключення Вільного Китаю. Австралія була восьмою державою, що підписала американську резолюцію, дев'ятою буде Нова Зеляндія, яка вже рішилася на це. Японія все ще зволікає з рішенням. Коли буде закрита листа держав, які підписали головну американську резолюцію, то амбасадор Дж Бош зголосить її офіційно генеральному секретареві ОН У Тантові. Тим часом повідомляють, що комуно-китайський амбасадор в Канаді передав до відома канадійському урядові — а той передав це іншим державам — що Комуністичний Китай не погоджується на злагіднення альбанської резолюції, себто — стоїть на становищі, що тільки він один повинен репрезентувати китайський край і нарід в Об'єднаних Націях. 26-та сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй відкрита 21 вересня ц. р.

Єгипетські збройні сили поставлені в стан „найвищої готовости"

Каїро. — Офіційно повідомлено, що єгипетська армія, летунство і морська афльота поставлені в стан „найвищої бойової готовости", щоб відповісти на „можливість виступу ворога". Таким чином Єгипет підкреслив, що він не лякається нової війни, але перший її не розпічне. Офіційна єгипетська пресова аґенція ствердила, що „температура військової ситуації щораз підвищується". Зріст напруження на Близькому Сході прийшов після того, як впродовж минулих кількох днів ізраїльці збили один єгипетський літак совєтського типу, після чого єгиптяни збили ракетою ізраїльський літак американського типу. Коментатори твердять, що це була тільки демонстрація тактики „зуб за зуб", яка проте не призведе до нової війни Але атмосфера загострилась. Припускають, що нововідкрита сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, на яку приїдуть — чи частинно вже приїхали — міністри закордонних справ найбільш заінтересованих у мирі держав, дасть поштовх до нових мирових контактів та можливо — до замирення.

Президент Південного В'єтнаму з'ясовує, як можна голосувати проти нього

Сайґон. — Південно-в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє, який кандидує в президентських виборах 3-го жовтня ц. р. не маючи ніякого суперника, з'ясував у радіо-промові, що передерті, або неправильно виповнені виборчі картки будуть вважатись за вислів опозиції проти нього та що він не прийме вибору, як не матиме за собою мінімум половини всіх голосів. Президент Тіє з'ясовував у 45-хвилинній радіо-промові своє становище до комуністів і можливостей замирення з ними. Він відкинув проєкт залеґалізування комуністичної партії, бо це — мовляв — тільки дозволить їй на одверту протидержавну роботу, відкинув теж суґестію щодо невтральности Південного В'єтнаму, вказавши на Ляос і Камбоджу, яким Женевський договір з 1960 року ґарантував невтральність, та які стали предметом комуністичної аґресії і нині мають війну на своїй території. Коаліційні уряди з комуністами, говорив він, в усіх країнах доводили до комуністичних переворотів і захоплення комуністами повної влади. Опозиція у Південному В'єтнамі — головно опозиційні супроти президента Тіє буддистські організації — рішили бойкотувати ті президентські вибори. Закордонні обсерватори у Сайґоні не сумніваються, що поліційно - адміністраційний апарат, підпорядкований президентові Тіє, запевнить йому „перемогу" у виборах 3-го жовтня.

Михайло Сорока був засуджений вдруге за організацію спротиву проти масового знищення в'язнів

Ню Йорк. — Одержане Вовом „Сучасність" 20-е число поширюваної в СССР „Хроники поточных событий" подало такий некролог про померлого в червні ц. р. в совєтському концтаборі члена ОУН і довголітнього в'язня совєтських тюрем і таборів суворого режиму Михайла Сороку:

„17 червня в лаґпункті 17/а Дубровлаґу помер наґло від серцевого удару Михайло Михайлович Сорока.

„М. М. Сорока народився 1911 р. на Тернопільщині. За професією архітект — навчався у Празі. В 1930 р. він брав участь в діяльності ОУН, і в її рядах боровся за незалежність Західньої України від польської республіки. Деякий час був в'язнем в польській тюрмі.

„В 1939 р., після приходу совєтських військ на територію Західньої України і прилучення її до УССР, у Львові протягом одної ночі заарештовано багатьох ОУНівців. Серед них — Сороку і його дружину К. М. Зарицьку, доньку відомого львівського професора-математика (дивись про неї Хр. чч. 11, 15). Сороку зіслано на Воркуту ,а Зарицьку залишено у львівській тюрмі, де вона народила сина (сьогодні — український мистець-ґрафік Богдан Сорока, живе у Львові).

„До 1950 р. М. М. Сорока перебував за полярним колом. Звільнений, в наслідок виняткової в ті роки реґабілітації, він повернувся до Львова (в тому часі, Зарицька, як зв'язкова командуючого УПА, Романа Шухевича, перебувала вже приблизно три роки під слідством). Тут перебував Сорока недовго; він не дістав дозволу жити на батьківщині і був змушений виїхати в Красноярський край.

„1952 р. Сороку заарештували знову. Виявилось, що якийсь австрієць, який був звільнений разом з ним і який був репатрійований до Австрії, видав там невдовзі свої спомини. Він змалював життя у воркутських таборах; оповів, що серед в'язнів ширилися невпинні чутки про імовірне масове їх знищення. В'язні рішили ставити спротив, і, у випадку переведення цієї акції у життя, вони підготовлялися до оборони. Плян опрацьовувався під керівництвом Михайла Сороки.

„І Сорока знову опинився в таборах — тим разом з присудом на 25 років ув'язнення.

„. . . К. М. Зарицька, що перебуває в жіночім політтаборі, недалеко від місця хоронення таборовиків (могили в'язнів позначені малими щитами, на яких замість прізвища покійного, стоїть число), довідалась про смерть чоловіка з третіх рук; офіційно про смерть Михайла Михайловича Сороки адміністрація її не повідомила".

Український прапор на канадійсько-американському кордоні

Ванкувер, Канада. У неділю, 12-го вересня 1971 року, в полудневих годинах на канадійсько - американському кордоні у „Піс Арч" коло Ванкуверу, Б. К. відбулася святочна парада з нагоди 100-літнього ювілею Британської Колюмбії, у якій брали участь військо і цівільна людність прикордонного терену Британської Колюмбії а стейту Вашинґтон, ЗСА.

У тій параді брали участь й українці: члени Союзу Українських Військових Ветеранів, Станиці Українського Вільного Козацтва ім. П. Орлика з Валлей, Б.К., Української Стрілецької Громади, Відділу Ванкувер, та шкільна молодь з родичами — Ванкуверу, Нювестмінстеру, Валлей, Б.К. Українську військову Групу на параді провадив голова Відділу УСГ у Ванкувері, хор. Матвій Заяць. Парада відбулася на розлогому пограничному майдані коло канадійсько - американського кордону у „Піс Арч". Ювілейне святкування започаткував мішаний хор української католицької церкви у Ванкувері під дириґуванням Василя Шміґеля, який виконав кілька пісень з українського побутового репертуару. А також українські танцюристи виконали в національних строях кілька групових і сольових танків. На майдані було збудоване спеціяльне підвищення, на якому відбувалися виступи хору і танцюристів. Виконанню українських хорових і танцювальних точок приглядалися тисячі присутніх, які прибули з найближчих околиць Британської Колюмбії та стейту Вашинґтон.

Після виступу українських виконавців, яких зорганізував з нагоди 100-літнього Ювілею Б. К. Відділ КУК

(Закінчення на стор. 4-ій)

О. Данько і С. Станіславишин кандидують на мейора і радного Джерзі Сити

Джерзі Сити.—Серед кандидатів на мейора і радного Джерзі Сити у виборах, які відбудуться вже 2-го листопада ц. р., є два українці: Олександер Данько, який кандидує на мейора. і Станислав Станіславишин—на радного цього міста із населенням близько 300 000. Вибори мейора і радного заряджено після того, як ці пости стали опорожнені внаслідок засуду дотеперішніх урядовців на цих постах за хабарництво.

Оба українські кандидати є діячами місцевого Українського Демократичного Клюбу, О. Данько його секретарем, а С. Станіславишин—віцепрезидентом. Оба вони є членами Ради Директорів Українського Народного Дому в Джерзі Сити, та цілого ряду українських організацій, в тому і членами УНСоюзу.

Кандидат на мейора Олександер Данько, це син іміґрантів з України, який від наймолодших років був діяльним в українських громадах в Байоні і Джерзі Ситі. Вже на початку 1930-их років він брав участь у протестаційних походах проти штучного голоду на Україні та в других акціях в обороні прав України. В часі другої світової війни на службі в Армії ЗСА на терені Европи, а після війни повернувся на студії та закінчив їх із ступенем бакалявра і магістра в ділянках економії та адміністрації. Тепер працює О. Данько як аналіст і „стакброкер" в одній із фірм на Волл Стріт в Ню Йорку, проявляючи при тому широку активність в українському громадському житті. Ще молодим юнаком він займався спортом у середній школі та в організаціях української молоді. Опісля він став президентом Української Кошівкової Ліґи стейту Ню Джерзі, а в Лізі Української Молоді Північної Америки був президентом та видавцем і редактором журналів „Тренд" і „Трендет". О. Данько є ав-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Обнова чи присмерк ОН

26-та сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, що відкрилася в їх централі в Ню Йорку у вівторок 21 вересня ц. р., радує серця багатьох оптимістів, як ніби світанок нової ери цієї міжнародної організації по лінії активности за запевнення світової тривкого миру й безпеки. Такі надії породжує запевнене вже прийняття на сесії в найближчих тижнях комуністичного Китаю, з признанням йому постійного місця в Раді Безпеки, як одній із п'ятьох великодержав з правом „вета". За одночасне збереження членства в ОН Вільного Китаю, як цього хочуть ЗСА, чи за автоматичне виключення його, як цього хочуть комуністи, — ведеться тепер палкий закулісовий бій, з невідомим ще вислідом у голосуванні на Генеральній Асамблеї. Невідомо теж ще, як узагалі зареагують уряди в Пекіні і Тайпеї на будь - яке вирішення справ: китайські комуністи Мао Тсе-тунга, як і вільні китайці Чіянг Кай-шека визнають, що існує тільки „один Китай", і кожний з тих двох центрів приписує собі власне право репрезентації „єдиного Китаю", а тому невідомо, чи переможе концепція З'єднаних Стейтів про „подвійну репрезентацію" Китаю і як застосуються до неї два взаємоворожі китайські уряди.

Для долі Об'єднаних Націй вирішне значення може мати приступлення комуністичного Китаю, але не в позитивному й конструктивному значенні, як цього сподівається теперішній генеральний секретар ОН У Тант, а по лінії дальшого послаблення тієї організації, як міжнародного інструмента миру. Коли досить було одного Совєтського Союзу з його правом „вета" на Раді Безпеки ОН, щоб паралізувати всі зусилля знайти конструктивну розв'язку різних міжнародних проблем, то логічно треба припускати, що користування правом „вета" ще й комуністичним Китаєм помножить труднощі. Тим паче, що — вірогідно — на цій сесії Генеральної Асамблеї приймуть також обидві частини поділених Німеччини, Кореї і В'єтнаму, отже число комуністичних держав збільшиться на дальші країни. У Тант жаліється у своєму річному звідомленні, що Об'єднані Нації не могли грати активної ролі в полагодженні В'єтнамської війни і перманентного напруження в Кореї власне тому, що ті країни не були членами цієї організації. Алеж Ізраїль і всі арабські держави є від початку їх існування членами Об'єднаних Націй, а офіційний мировий посередник від ОН для ізраїльсько - арабського замирення, шведський дипломат Ґуннар Ярріng не мав протягом останніх чотирьох років ніякого успіху.

Справи прийняття комуністичного Китаю, що його відкидувано впродовж останніх 21 року, як також ізраїльсько - арабського конфлікту і вибір нового генерального секретаря Об'єднаних Націй, на місце бурмійця У Танта, що відходить з кінцем грудня цього року, будуть найголовнішими з-посеред зголошених дотепер 108 точок денного порядку. Але напевно знову вирине справа В'єтнамської війни, дармащо вона втратила свою давню гостроту, коли президент Ніксон приспішеним темпом „відтягає" Америку з тієї війни. Зате палкі дебати може викликати пакістансько - індійський конфлікт, хоч формально ще нема його на денному порядку сесії. Немаловажною справою є фінанси Об'єднаних Націй: У Тант звернув увагу в своєму звідомленні, що він „мав труднощі" з виплатою платень службовцям Об'єднаних Націй і що з цієї прикрої ситуації, яка склалась внаслідок величезної заборгованости держав - членів, вирятували організацію держави, які наперед вплатили свої членські внески. Бюджет ОН переступив півбільйона долярів, головно на цілі економічної і культурної допомоги.

Без уваги на те, що Об'єднані Нації завели надії, що вони гратимуть ролю регулятора міжнародних відносин, вони все таки мають величезне значення, як терен зустрічей, як трибуна пропаґанди, як осередок інформацій, як керівник різних незалежних міжнародних агенцій. Цей терен можна б використовувати для української справи, не тільки для загального інформування світу про право України на її дійсну суверенну державність, але й в таких, наприклад, актуальних справах, як в'язнення українських діячів культури в УССР та взагалі постійне ламання Совєтами конвенції про людські права. Існують можливості дискредитувати представництво УССР в Об'єднаних Націях, як московську аґентуру, яка тільки компромітує добре українське ім'я у світі та захищає московські колоніяльні інтереси. Переводити таку українську роботу на терені Об'єднаних Націй не легко. Але переводити її можна і треба, з переборенням різних труднощів, які не є непоборні. Відкриття 26-ої сесії Генеральної Асамблеї актуалізує цю справу, якою повинні дбайливіше зайнятися відповідальні керівні чинники нашої громади.

ВІЙНА НІКСОНА НА ДВА ФРОНТИ

Як тісно пов'язані економіка й політика яскраво видно у „новій американській політиці", що її президент Ніксон проголосив 15 серпня ц. р. Широкі кола американського суспільства цікавляться головно практичними наслідками, що їх має на внутрішньому американському ринку замороження цін і платень.

Пересічний американець небагато цікавиться міжнародною монетарною кризою, що її спричинили проголошені президентом Ніксоном дві постанови: припинення виміни „закордонного доляра" на золото та наложення додаткового 10-відсоткового мита на всі імпортовані до Америки товари. Однак, Ніксон пов'язав замороження цін і платень з отими засобами, що стосуються закордону, бо одно й друге націлене на поборювання інфляції, посилення рідної продукції, а через те й зменшення безробіття, та зупинення відпливу долярів за кордон. Але з моментом проголошення тієї „нової економічної політики" президент Ніксон опинився наче автоматично у боротьбі на двох фронтах: внутрішньому і міжнародному.

Хоча замороження цін і платень знайшло прихильний відгук в широких колах суспільства, яке добачило в тому розпорядку активне зусилля Уряду поборювати спіралю цін і платень, наймаркантніший прояв інфляції, робітничі спілки, які підписали були колективні договори праці, що передбачали підвищення платень їхнім членам у передбаченому часі, не могли й не можуть примиритися з тим, що ті їхні договори праці практично не дійсні внаслідок замороження цін і платень.

Під тиском Уряду і публічної опінії спершу дуже войовничі й ніби непримирливі лідери робітничих спілок, головно президент їхньої централі Джордж Міні, погодилися визнати тримісячний реченець того „заморожения", як теж погодилися на створення Ради стабілізації цін і платень після 14 листопада ц. р., проте не виреклися можливости страйків після того періоду, як засобу боротьби за кращі умовини винагороди й праці, і не погодилися на склад тієї Ради стабілізації. Уряд хоче, щоб ту Раду становили представники бизнесу, себто промислу, торгівлі і фінансів, сільського господарства, робітництва і державної влади, — робітничі лідери хочуть виключити з такої Ради представників Уряду, а на їх місце бачити в Раді представників „суспільства".

На цьому тлі нема ще згоди. Справа переходить до Конґресу. Більшість коментаторів припускають, що демократична більшість Конґресу не зможе явно саботувати зголошені Президентом закони за тією новою економічною політикою, бо конґресмени і сенатори прислухаються до настроїв своїх виборців. Але й не захочуть дати республіканцям повний „кредит" за антиінфляційні заходи й переборення безробіття, і тому найближчі тижні будуть виповнені боями на терені Конґресу й між Урядом та Конґресом, в яких червоною ниткою буде переплітатись політика з економікою.

Ще виразніше видна і ще грізнішими наслідками погрожує така кампанія на міжнародному форумі. Президент Ніксон слушно звернув увагу на те, що коли власне заприязнені з Америкою країни не вдоволені американським додатковим 10-відсотковим імпортовим митом, то це логічно, бо Америка торгує і розплачується найбільше із заприязненими, а не ворожими країнами. Але це не змінює ситуації, що раптом зіпсувались відносини між Америкою та її головними союзниками в атлантійському й тихоокеанськиму о б ш ирах, конкретно — між ЗСА і їх партнерами з Атлантійського Союзу (НАТО) та ЗСА і Японією.

Президент Ніксон і державний секретар Вілліям Роджерс раз-у-раз підкреслюють потребу приязни і союзу з тими всіма країнами і ті свої заяви маніфестують різними куртуазійними жестами. Те саме роблять і західньоевропейські та японські державні мужі. Але всі вони — американці й закордонці — стоять непоступливо на своїх позиціях. Себто: Америка вимагає, щоб закордонні держави — особливо Японія — обнизили свої митні бар'єри і піднесли вартість своїх валют, щоб таким чином їхні товари подорожчали, що облегшило б суперництво американських виробів.

Державний секретар Вілліям Роджерс досить різко пригадав на конференції 10-ох найбільш економічно розвинених країн у Лондоні, що коли Америка ділила з ними свій добробут, себто допомагала їм двигнутися з воєнної руїни, то тепер вони морально зобов'язані допомогти Америці двигнутись з її дефіциту платничого балянсу. Коли президент Ніксон заявив у своїй промові в День Праці, що Америка не може довше торгувати з „одною позаду зв'язаною рукою", то він мав очевидячки на увазі дві мірки, що її закордонні приятелі Америки стосують у своїй політиці й економіці: вони приймають неначе за самозрозумілу річ, що Америка „мусить" допомагати малорозвиненим країнам і за самозрозумілу річ, що Америка „мусить" власними збройними силами зберігати балянс сил з Совєтами, але водночас ці американські союзники й приятелі, головно Західня Німеччина й Японія, понад три чверті свого бюджету і майже всю свою енерґію присвячують на внутрішні потреби країни, а не на допомогу чужим і не на свою оборону. Коли нюйоркський сенатор Джекоб Джевітс заявив у Парижі, що „Европа багато дечого нам винна", то він певне мав на увазі, що ЗСА видали від кінця другої світової війни круглo 150 більйонів дол. на військову й економічну допомогу, з чого львина частина пішла з пляну Маршалла, завдяки якому постало „економічне чудо" Німеччини й прийшла відбудова Франції.

Однак, у приятелів Америки коротка пам'ять і вони мають більше еґоїзму, як почуття вдячности, яке повинно б спонукати до допомоги Америці із наставленням на меншу надвишку власного платничого балянсу. Західньоевропейські бизнесмени

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПАРИЖ ПО ВАКАЦІЯХ

Париж. — Тисяччю доріг і доріжок з кінцем серпня повернулися французи з-над морських берегів, із гір та сіл своєї країни, а понад чотири мільйони з-за кордону, щоб приступити до праці. Море автомашин важко вміщається на вулицях міст, що — розуміється — нервує кожного...

І взагалі — після вакацій основне почуття: невдоволення. Почались бо важкі тижні, кожен понеділок вважається важким днем, коли то „і голівка болить, і до корчми кортить". Корчем у Франції не бракує, але грошей — після вакацій чортма. А тут треба платити за газ, за електрику, за забезпечення авта. Податкові урядовці саме тепер жадають останньої — і найбільшої — частки річного податку. А найгірше: треба готуватися до зими. І коли ще холод не почався, то починається шкільний рік: дітям треба купити книжки, фартухи, торби для книжок, черевики тощо. Тому загальний тон усіх розмов: „У Франції живеться зле..." До того зле, що один із провідників синдикату мундурової поліції заявив, що поліція готова маршувати проти... міністерства фінансів у першу чергу, а коли треба, то й проти інших найвищих установ.

А тут ще ті американці зі своїм доляром. Воно було б добре їх якось прискринити, щоб не дерли носа. З другого боку — слід би їх було й пожаліти, бо дехто з них мусів передчасно забратися додому через труднощі з виміною долярів. Але знов же всі синдикати на кивок компартії завдали тон: девальвуйте собі доляра скільки хочете, але не коштом робітництва. Як це зробити? Тут може бути тисяча відповідей, більш чи менш маґічних розв'язок, але... підвищення цін таки відчувається і нервозність зростає.

Синдикальні централі мобілізують маси, хоч ще не знають як слід, звідки починати бій. Уряд, здаючи собі справу зі складности положення, дещо „увірвав" (піднесення коштів міського транспорту, деяке підвищення поштових оплат тощо), але тепер запропонував цілий плян втримання життьового рівня шляхом заблькування на американський зразок цін і платень. Цим він здезорієнтував централі, які не сподівалися цього, і обидві сторони стоять справді „з крісом при нозі".

Але з початком шкільного року вчителі вже розпочали страйк, продовжуючи дітям вакації на повний тиждень. Заповіли страйк поштові працівники, домагаючись такого підвищення платень, на яке уряд ніяк не зможе піти. І хоч властиво жадної катастрофи нема, всі бояться неполадок такого розміру, що нагадуватиме знаменитий травень 1968 р., наслідком якого була девальвація франка.

Розуміється, що політичні кола не відстають від загальних настроїв, і кожен намагається їх використати для себе. Лівиця, що безуспішно силкується відвоювати своє становище, вщент розбите приходом до влади де Ґолля, чіпається за кожну трудність, навіть якщо вона неуникненна, як, наприклад, наслідки захитання доляра й потягнень през. Ніксона. Це створює чудову нагоду для компартії заграти ролю панни, яку хотілось би взяти кожному, бож вона так чи інакше розпоряджає постійними 25 відсотками голосів. Новий лідер лівиці, хай і розбитої, Міттеран, одначе, заявив: „Ми за співпрацю з комуністами, але не за режим, який пропонують і завели б комуністи"..

Це дуже багато допомагає урядові, бо без порозуміння лівиці з комуністами, жадна опозиція не має найменшого шансу. Такі чи інші пересунення у радикалів, безконечні дискусії в поодиноких фракціях урядової більшости (більш ліві й менш ліві ґоллісти) — це жадна проблема.

Тож перша половина вересня визначається нервозністю, чеканням дальших подій, яких може й не бути, бо вистачить поглянути на переповнені ресторани, щоб сказати, що у Франції живеться не так то вже й зле. Основною проблемою залишається школа. До неї йдуть 12 мільйонів дітей (не рахуючи студентів), з чого 2 мільйони до приватних шкіл. Бракує приміщень, бракує вчителів, а наявні невдоволені умовинами праці: тіснотою й подекуди перестарілістю приміщень, переповненням кляс, умовинами праці. Десь там на обрії висить обіцянка „кращих часів", бо від 1964 р. помітний спад кількости народжень, тож зрозуміло, що уряд не поспішає надто форсувати інвестиції у будову нових будинків, вважаючи доцільнішим витрачати засоби на вивінування наявних модернішими засобами навчання.

При цій нагоді незмінно дискутується питання молоді взагалі, тим більше, що вона пригадує про себе: у Ґреноблі, хоч академічний рік ще не почався, якісь студенти здемолювали корпус університету, у Нантері вже почався конфлікт за обсаду деяких катедр надто явними молодими марксистами, яких ректорат не має наміру толерувати надто ліберально, і т. д.

Але в цій ділянці найголоснішою залишається таки справа вживання молоддю наркотиків. Почуття образи на американського делеґата „Інтерполю" в справах наркотиків, який закинув Франції, що в ній високопоставлені особи прикривають пачкарів цього небезпечного зілля, — затерлось. Опінія схвильована вимогою міністра молодечих справ ввести кару смерти за продаж наркотиків і заспокоєна закликом Президента до міжнародної тіснішої співпраці у поборюванні цього лиха. Заклик цей мав позитивний відгук, бодай шляхом заяв, починаючи від Британії.

Другий тиждень вересня приніс перші осінні дощі, після вийнятково погідного й гарячого літа. Але спека у Франції зовсім не подібна до вогкої печі Ню Йорку, Філядельфії чи Чикаґо. Вона тут ніколи не є співчинником будь - яких подій, тож і дощ не змінює нічого. Хібащо сіре небо нагадує сірість настроїв, які не виливаються в ніщо виразне. Але під звичайними для французів нарíканнями таки тліє іскра загрози неспокоїв. І цього року — більших, як звичайно.

Т. Дж.

Леонід Полтава

50-ЛІТТЯ ОДНІЄЇ ПАРТІЇ

В Україні — новина: з Канади прибув член канадійської комуністичної партії, видатний український драматург, автор славнозвісної „Родини щіткарів" Мирослав Ірчан. Переконаний комуніст - інтернаціоналіст.

А через кілька років — друга новина: переконаного комуніста інтернаціоналіста, члена комуністичної партії Канади Мирослава Ірчана забрало НКВД — і слід по нім пропав.

Це тільки один, відірваний приклад. Як Карла Маркса заарештували б в СССР з наказу брежнєвського ЦК, так і комуністів українського роду, членів партії Канади, половину заарештували б у сучасній Україні, навіть тих, які соромливо мовчать про сучасну русифікаційну політику „і н тернаціональної" Москви. Найбільшим зрадником комуністичної ідеї (насправді такої не існує, бо „комунізм" перебрав найголовніші ідеї від християнського вчення про рівність і братерство) в наш час є Совєтський Союз на чолі з Російською СФСР. Дехто це вже збагнув. І - тому генеральний секретар комуністичної партії Канади Вілліям Каштан на останньому партійному з'їзді, в 1969 році, повчав однопартійців: „Не можна одночасно виступати за соціялізм і проти Совєтського Союзу"!

Комуністичну партію Канади створено нелеґально у травні 1921 року, коли ще діяли закони воєнного часу. Але і леґалізувавшись згодом, ця партія ніколи не мала підтримки серед канадійського вільнолюбного і працьовитого народу. До неї „втягали", запрошували, закликали, мобілізували, особливо ж недосвідчену молодь, а через кілька років такі новоспечені члени починали розуміти, що вони можуть бути або канадійцями або ж слугами Сталіна чи іншого московського н о в очасного царя. Професійні спілки в Канаді заступили шлях „праці" комуністичної партії, і, замість штучної клясової боротьби, країна стала на шлях самовдосконалення та поступу в соціяльному розумінні — поступок працедавців і працюючих, коли одні почали більше ділитися з трудящими своїми прибутками, а другі перестали ставити інфляційного типу вимоги.

У чому себе дійсно проявила комуністична партія Канади? В двох випадках. Коли в Еспанії червоні заколотники з нелеґальною підтримкою СССР зчинили протидержавний бунт, то КП Канади зформувала й послала в гори Астурії так званий червоний канадійський батальйон. Кістки тих „батальйоністів" ще й досі обмивають рідкі еспанські дощі. Коли всі цивілізовані люди і уряди світу засудили СССР за повторний напад на маленьку Чехо - Словаччину в 1968 році (ба, навіть комуністичні партії Італії і Франції!), то комуністична партія Канади на з'їзді в 1969 р. „схвалили заяву ЦК партії, який виступив на підтримку дій соціялістичних країн у поданні допомоги чехо - словацькому народові на захист соціялізму".

Справжнім, чесним шляхом для кожного члена комуністичної партії Канади українського походження є шлях Івана Коляски. Він прилюдно своїми важливими працями відмовився від зради Канади і України.

Голова КП Канади Тім Бак, який 50 років тому в підпіллі творив ту партію, сидить нині біля червоного корита розбитих ілюзій. Він з повчальною уважністю слухав московських „босів", Сталіна, Хрущова, Брежнєва, він „вів канадійський нарід до соціялізму", а тим часом комуністична партія Канади не відіграла й не відіграє жадної ролі в політичному житті країни. Навіть деякі досить лівого характеру заходи прем'єра Трюдо — і вони вибивають ґрунт з-під ніг тієї партії, яка видає себе за „прогресивну", а насправді не стоїть, а вже лежить на попелищі чужих ідей. Найкращою характеристикою наслідків її „виховання" членів є те, що в окупованій Україні населення не бажає розмовляти з канадійськими туристами, як тільки довідається, що то — „прогресисти".

ТВОРИ ОЛЕКСАНДРА ОЛЕСЯ

Київське видавництво „Молодь" випустило в серії „Шкільна бібліотека" гарно, по-мистецькому оформлену вибірку творів видатного українського поета - еміґранта Олександра Олеся, який відступив з військами УНР за кордон і помер під час другої світової війни в Чехо-Словаччині. Книжка зветься „Олександр Олесь", хоча поет завжди писав своє ім'я, як Олександер. У збірці є деякі гарні ліричні поезії О. Олеся, але також поміщені його сатири на окремих діячів УНРеспубліки, а в передмові В. Яремка всю його творчість потрактовано з большевицьких позицій, з відповідним підтасуванням „фактів".

Р. Крупський

МОСКВА ВІДПОВІДАЄ ЖИДАМ

(1)

Широкі та інтенсивні жидівські протести проти переслідування жидів у Совєтському Союзі і проти заборони їхнього виїзду до Ізраїлю змусили Москву до протиакції, як звичайно, пропаґандивної, яка всупереч фактам робить з чорного біле і навпаки.

Совєтські журнали англійською мовою „Спутнік" і „Совєт Лайф" за липень ц. р. надрукували статті, що розглядають справу жидів як у Совєтському Союзі, так і в світі.

Читаючи ті статті, нас вражає спільна риса, що характеризує московську пропаґанду, коли їй ідеться про поборювання спротиву народів совєтської імперії. Народів, які намагаються зберігати себе від нищівної сили потворного м о с к о вського шовінізму, що назовні прикриває себе найбільш поступовими й гуманними ідеями демократизму.

Політика Москви винищувати поневолені народи є відомою українцям не від сьогодні. Правду кажучи, методи захланного московського шовінізму вже не дивують нас, українців, але нас вражає те, що ті жертви нелюдської московської політики, замість солідаризуватись в обороні проти кремлівського смока, часто роблять потягнення корисні тільки для Москви на те, щоб вона брала за чуба одних, а відтак других, наставляла одних проти других.

Пишучи це, не маємо на гадці тільки жидів та українців. Наприклад, у 1960 р. з приводу 20-ліття совєтської окупації політичні круги балтійських еміґрантів в Америці опублікували маніфест, в якому представляли тільки балтійські народи як жертву московської аґресії. З того маніфесту виходило, що культурна Европа кінчається на маленьких народах Прибалтики, а решта Совєтського Союзу — це дика Азія, з якою балтійці в історії не мали нічого спільного. В маніфесті не було ані слова про інші поневолені народи СССР. Мало того, оскаржувано за аґресію тільки Совєтський Союз, а не Москву. Стосуючи такий принцип, чехи могли б оскаржувати в аґресії також балтійські народи, бо вони є складовою частиною Совєтського Союзу, але чи таке оскарження мало б глузд?

Та здається, що нині вже небагато таких наївних, які сподіваються, що Захід буде ризикувати війною за балтійців, які „історично духово тяжать до Заходу" і що деякі з них дуже прислужилися до закріплення большевизму.

Нині міжнародна політика стоїть так, що народи совєтської імперії мусять самі зберігати себе від винародовлення, а здоровий глузд каже, що в тій боротьбі за самозбереження ніхто не повинен л е г к о в а жити біологічну силу українського народу, бо інакше то буде зрізуванням гілляки під собою.

Учора Москва - представляла любов українців до свого рідного, як „український буржуазний націоналізм". Нині вона робить це з жидами, а завтра її жертвою буде ще інший нарід. У світлі цих фактів дуже неполітично виглядають потягнення тих жидів, які, безкритично наслідуючи московську пропаґанду, робили й роблять кривду не тільки українській в и з в о л ь н і й справі, але також своїй власній.

Ось недавно один українець, учасник українських визвольних змагань 1918-1920 років, у розмові з рабіном почув від нього, що „Петлюра був такий самий ґанґстер, як Гітлер і Сталін". Зрозуміло, що такий несправедливий закид базується на московській пропаґанді, але не на дійсності. На жаль, думає так не лише той рабін, але й ціла його конґреґація.

Тепер Москва веде таку саму брехливу пропаґанду і проти жидівської загальної справи, і для цієї пропаґанди вона вживає нікого іншого, а таки жидів, зовсім так, як робила й робить з українцями.

Для прикладу розглянемо статтю з журналу „Спутнік" п. н. „Сіонізм: що він є?", передруковану з журналу „Коммунист". Автором статті є совєтський жид, проф. Йосиф Б р а ґ і н с ький. На вступі статті він пише: „Сіонізм виступив на соціяльну і політичну арену в кінці XIX століття. Він виступив з опрацьованою й широко проголошеною програмою за „кінцеву" розв'язку „жидівського питання" через встановлення жидівської національної держави на території Палестини. Характер сіоністичної ідеології не відразу був ясний, а виступав він крок за кроком, поки сіонізм виявив те, як він заміряє встановити „свою власну державу".

Далі під заголовком „Дві тенденції" Браґінський пише:

„Вихідною точкою сіоністичної ідеології була „вийняткова природа" жидівської історії, з якої виплнвали далекосяглі висновки про те, що сіоністи репрезентують „безклясову спільноту". Ця претенсія суперечить фактам, бо жидівська історія так, як і історія інших народів, було обумовлена історичним розвитком законів клясової боротьби. Протягом століть історія жидів була виповнена боротьбою поміж багатими й бідними. Тому кліка пануючих у жидівській спільноті завжди намагалась прикривати клясові суперечності тим, що серед жидів не було клясового поділу.

„Специфічні риси жидівської історії були обумовлені фактом, що жиди не мали своєї держави. З одної національности вони стали етнічними групами, що гостро різнилися мовою, способом життя та культурним і ментальним виглядом. В країнах свого осідку вони творили національні меншості, які відрізнялися від загалу населення мовою та релігією, а це в більшості визначало як політичну, так і економічну ситуацію жидів головно в европейських країнах.

„Економічно це вело до одностороннього р о звитку. Жиди осідали й згромаджувались майже виключно по містах або довкола міст, подалі від сільськогосподарської праці. Працюючі жиди здебільша займалися дрібним ремеслом. Значна частина їх змушені були взятися до дрібної торгівлі. Серед жидів була завелика пропорція вбогих людей понижуваних і з н е в а жуваних, життя яких залежало від харитативної та релігійної допомоги. Заможніші члени жидівського населення ставали різного роду посередниками, великими торгівцями та кредиторами, які, збагатившись, створили впливову верству нової буржуазії.

„Політично, працюючі жиди не мали основних прав і були об'єктом релігійних переслідувань, а це довело до творення ґетто. Економічний і політичний статус жидів як „чужого організму" дав піддержку потворному явищу антисемітизму.

„У багатьох країнах поміж паном-землевласником і підданими селянами стояв жид - посередник, наглядач мастку, посередник - купець, людина, як додаток до всього, яка визнавала іншу релігію. Часто селяни звертали свою ненависть на жида замість на февдала, якого вони рідко коли бачили. Пануючі чинники часто підсичували ті антисемітські почування.

(Далі буде).

ЩОБ НАША СЛАВА ТА Й НЕ ПРОПАЛА...

Юрій Богацький (зліва) під час відвідин редакції „Свободи", розмовляє з Л. Полтавою.

Джерзі Сити, Н. Дж.—Все, як у тій старовинній пісні з козацьких часів „Гей, не дивуйтесь, добрії люди". Є в ній слова: „Щоб наша слава та й не пропала". Добре їх запам'ятав 86-річний український культурний діяч із золотого Поділля, Юрій Олександрович Богацький. У четвер 16 вересня він прибув до редакції „Свободи" і приніс для Архіву УН Союзу подарунок: старанно витяті з різних українських газет витинки про Великдень, вірші на Великодню тематику, сотні пошті-вок з зображенням писанок тощо. „Це перший альбом, я маю ще з 10", сказав гість: „Дарую цей альбом, щоб не пропали цінні документи української культури". Юрієві Богацькому пообіцяли, що його праця знайде своє місце в Архіві чи в Музеї, вона ніколи не пропаде. Радісно заблищали очі 86-річної людини: вік не перешкоджає їй далі служити українській культурі так, як це можливо!

Родом із с. Гриньків Кам'янецького повіту, з родини православного священика, п. Юрій Богацький закінчив Духовну Семінарії в Кам'янці - Подільському, потім природничий факультет Варшавського Університету, відтак вчителював, викладав в українській гімназії при Кам'янецькому університеті за української влади, коли ректором був сучасний Митрополит УГКЦеркви в Канаді Блаж. Іларіон. Як представник української студентської громади у Варшаві, бував не раз на вечорах у композитора, в Києві, і потім на похоронах великого Миколи Лисенка; дописував до київських газет, до „Ради" й інших, назви яких призабулись. Як учитель, всюди старався поширювати українську книжку, українську правду. Під час війни родина виїхала до Европи, потім—Арґентина, де наш гість працював бібліотекарем при „Просвіті" в Буенос Айресі, Бібліотека нараховувала 140 книжок, а коли через 4 роки сини-інженери забрали батьків до Америки, бібліотека мала вже 3 000 книжок, і багато людей були читачами та допомагали в бібліотекарській праці. „Як я їх зацікавив?"- згадує гість: „Виписав на великому аркуші 70 прізвищ українських гетьманів з „Історії України-Руси" Миколи Грушевського й вивісив у „Просвіті". Багато людей не вірили, що Україна мала стільки гетьманів. Почали розпитувати, почались розмови на різні теми - так і розпочалась активна праця в бібліотеці"...

Ця людина має про що згадати. Живуть тепер п. Юрій з дружиною Любою в Джерзі Сити, в невеликому помешканні. Пенсії не мають, утримують їх сини. Два роки тому Юрій Олександрович покинув курити, а курив з 20-ти років життя На наказ лікаря „навіть помідори доводиться їсти не соленими!"—нарікає співбесідник. Та не це головне: головне—„щоб наша слава та й не пропала"! Старенька людина повернеться додому, і там - типовий діяч-просвітянець раннього періоду „Просвіти" — буде акуратно витинати ножицями в нетремтячій руці (86 років!) щось із газет, щось із журналів, для альбомів, які треба зберегти для наступних поколінь, якими треба засвідчити вічне існування України. Своєю працею Юрій Олександрович сам це засвідчує, своїми думками й бажаннями.

Конференція ЦЕСУС, присвячена 50-річчю УВУ і ЦЕСУС

В днях 8-15 серпня ц. р. в Мюнхені, Зах. Німеччина, відбулася Студійна Конференція ЦЕСУС у зв'язку з ювілейними святкуваннями Українського Вільного Університету і Центрального Союзу Українського Студентства на тему — „Україна — 1971".

Конференція відбулася з участю 30 студентів-делегатів з різних країн світу. У відсутності Голови ЦЕСУС, Олега Романишина конференцію проводив віцепрезидент і референт зовнішніх зв'язків, Йосиф Рожка—інформує Управа ЦЕСУС.

Важливішою частиною конференції, було створення ідейно-політичної платформи—для студентської діяльности на підставі аналізи творів та ідей В. Мороза, Є. Сверстюка та інших, одержимих поборників насильства над українським народом. Конференція покликала студійну комісію, котра мала за завдання опрацювати таку ідейну політичну платформу і подати її на пленарну сесію.

Програма конференції складалася з доповіді, панелю та дискусії на теми про стан в Україні в 1971 р. Про історичні аспекти 50-ліття УВУ доповідав ректор проф. В. Янів. Про історичні аспекти існування ЦЕСУС промовив мґр М. Антохій; мґр Д. Дідович, доповідав про сучасний стан церкви і релігії в Україні. Студент, із Чехо - Словаччини, змалював історичні події українського життя в ЧССР в 1960-х рр.

В панелі на тему—„Співпраця і спільні завдання УВУ і ЦЕСУС" брали участь проф. В. Янів та мґр М. Антохій від УВУ, Й. Рожка, З. Зварич. Б. Дроздовський, М. Юрків та В. Свирід від ЦЕСУС і СУСТЕ. Про проблему середньошкільників у зв'язку з УВУ і ЦЕСУС говорив мґр В. Леник.

Про „Духовий образ молодої української людини на Заході і в Україні" — доповідав мґр Е. Калюжний. Головну доповідь, що стала підставою до опрацювання ідейно-політичної платформи для студентського руху, виголосив мґр П. Цимбалістий. Його доповнив студент А. Гайдамаха.

Студентський рух став об'єктом широкої і цікавої дискусії на конференції, що виявила конечність, щоб студенство вийшло на широкий світовий форум. У зв'язку з тим в наради конференції включено обговорення міжнародної діяльности студентства, на яке були запрошені представники від АБН — д-р Ч. Покорний і мґр Слава Стецько,

У зв'язку з 50-літтям УВУ і ЦЕСУС відбулося ряд спільних урочистостей. В католицькому соборі відправлено панахиду за спокій душ українських студентів, які віддали своє життя за волю України. На Символічній Могилі складено вінок і відвідано могили колишніх професорів УВУ. У будинку міської влади відбулася святкова інавгурація ювілеїв студійного тижня, на якій від ЦЕСУС-у промовляли: Б. Дроздовський англійською мовою, та А. Гайдамаха— українською.

До приміщення УВУ— запрошено студентів на ювілейне прийняття. Студенти прослухали мистецьке читання драми Лесі Українки— „Бояриня".

Студенти запросили професорів УВУ на концерт тріо — „Конвалія" з Англії та на конференційну забаву.

Конференцію закінчено спільною прогулянкою в Альпи, а відтак представники ЦЕСУС та Конференційного Комітету відбули авдиєнцію з Кардиналом Йосипом Сліпим в Римі.

Управа ЦЕСУС

О. Данько і С. Станіславишин...

(Закінчення з 1-ої стор.)

тором численних статей і дописів на українські теми до українських англомовних публікацій та до американських газет.

Кандидат на радного Станислав Станіславишин (Стайн) це також син іміґрантів з України. Він закінчив середню школу та Індустріяльний інститут св. Петра в Джерзі Сити, після чого повністю включився в українське громадське життя та в політичну активність Демократичної Партії. Завдяки своїй динамічності він став асистентом мейора Джерзі Сити за урядування мейора Вітковського. Свої впливи в партії та в місті С. Станіславишин завжди використовував для добра української молоді; головно спортових секцій при УНДомі. Тепер працює в друкарському відділі великої фірми Колґейт Палмолів в Джерзі Сити. Як активний діяч місцевої української громади, С. Станіславишин вклав багато праці у збіркову акцію фондів та саму побудову нового престижевого УНДому в Джерзі Сити, в якому він був деякий час президентом. Він теж бере активну участь в житті української католицької парохії, є членом Товариства Святого Імени і був його президентом. Впродовж останніх 12 років С. Станіславишин є членом Ради Директорів УНДому, а як колишній вояк Армії ЗСА в часі Другої Світової Війни, він є членом організації Українських Американських Ветеранів.

Посиленням виборчої кампанії цих двох українських кандидатів буде осіння забава, що її влаштовують Українські Демократичні Організації повіту Гадсон в суботу, 25-го вересня в залі УН Дому в Джерзі Сити. Ця забава послужить місцем зустрічі кандидатів з громадянством та з діячами міста, які вже заповіли свою участь в цій українській імпрезі.

ВІЙНА НІКСОНА НА ДВА ФРОНТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

закидають Америці, що її теперішні труднощі є наслідком В'єтнамської війни, якої нібито ніхто з них Америці не накидав. Японські політичні й фінансові кола не можуть цього одверто говорити, бо знають краще загрозу комунізму для Азії, зате закидають американському бизнесовому світові, що він „замало динамічний".

В ефекті — ніхто не хоче підвищувати своєї валюти, зате всі вимагають від ЗСА скасування 10%-го митного податку і девальвації американського доляра. А що Джон Коннелі, маючи повну підтримку збоку Ніксона і Федерального Резервового Банку, рішуче від цього відмовляється, то покищо зависла загроза „протизасобів" збоку приятелів і союзників Америки: підвищення, замість обниження, митних бар'єр, оподаткування американських інвестиційних компаній, припинення сплати позик. Цього вірогідно не буде, бо ніхто не хоче економічної війни, в якій усі страгили б, але така загроза постала і тому в усіх чужинецьких країнах запанувала непевність, а нею прийшло сповільнення економіки з загрозою рецесії. У цій війні на два фронти Ніксон покищо „втримує позиції". Він переконаний, що виграє — тепер і в листопаді 1972 року, у президентських виборах.

І. к-н

80-літній кольпортер

Мельборн, Австралія.— Одна людина від 1953 р. до 1971 р. серед невеликої української спільноти в Австралії розповсюдила видань Української Автокефальної Православної Церкви на 2 тисячі 045 австралійських фунтів. Тим зразковим працівником-кольпортером є нині 80 - літній Володимир Дубів з Мельборну. Крім видань УАПЦ, він розповсюдив це й багато ін. газет, журналів, книжок. У журналі з Чикаго „Православний Українець", з вересня 1971 р., п. Павло Дубів подав точний розрахунок з кольпортажу за всі роки, попрохав знайти для нього з огляду на похилий вік, заступника й подав, що „оскільки це була праця для нашої Церкви, то я собі з виручених грошей не взяв ні цента. Почуваючи, що мені вже недовго „топтати ряст", я хочу передати цю справу до молодших рук". Мала Рада УАПЦеркви і редакція „Православного Українця" тепло, із заслуженою подякою привітали Ювілята з 80 - річчям.

August 26, 1971

STATEMENT

I do hereby state that I am sole heir to the estate of the late Apolinaria Karabinewycz-Lopuchowycz who died August 22, 1971. Furthermore, I do hereby state that Mr. Roman Werhun, helper and trustee for the late Apolinaria Karabinewycz-Lopuchowycz in her financial affairs, has accounted himself fully from his duties and all financial matters so that the estate is fully satisfied and Mr. Roman Werhun has no obligations of any kind to the above estate.

MYKOLA LOPUCHOWYCZ

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 18-го вересня 1971 року по довгій і тяжкій недузі, відійшов у Вічність, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, на 76-му році життя

бл. п.

Д-р ЮЛІЯН НОВИЦЬКИЙ

б. суддя в Бережанах, пор. австрійської й УГА Армій, учасник Листопадового Зриву, член багатьох українських товариств.

ПАНАХИДА буде відслужена в середу, 22-го вересня 1971 р. в похоронному заведенні Насевича при вул. Френклін і Врави у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН — в четвер, 23-го вересня 1971 р. о год. 8:30 ранку з того ж заведення до церкви св. Миколая при 24-ій і Поплар вул. і після Богослуження о год. 9-ій ранку на цвинтар у Факс Чейсі.

Проситься Рідню, Товаришів Зброї і Знайомих взяти участь у похоронних відправах.

В глибокому смутку:

Сестри і брат в Україні
о. ІВАН ЧЕРВІНСЬКИЙ і
інж. ВОЛОДИМИР ПІК — кузини в ЗСА

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку повідомляємо Членство Організацій УВФ та Українське Громадянство, що 16-го вересня 1971 року упокоївся в Бозі у Філядельфії, Па.

бл. п.

о. ВАСИЛЬ СОЛОВІЙ

довголітній парох Церкви св. ап. Петра і Павла в Куртіс Бей, Мд., почесний член ООЧСУ, довголітній диригент хору ООЧСУ в Балтимор, Мд., приятель української молоді.

Родині Покійного, складаємо вислови співчуття.

Замість квітів на могилу, складаємо 100.00 дол. на Український Католицький Університет у Римі.

УПРАВА ОСЕРЕДКУ СУМА ІМ. 1-ГО ЛИСТОПАДА В БАЛТИМОР, Мд.

УПРАВА ВІДДІЛУ ООЧСУ В БАЛТИМОР, Мд.

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Знайомими, що дня 19-го вересня 1971 року в Честер, Па. відійшла у Вічність по короткій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни на 70 році життя, наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯ із ЗАВАДЗЬКИХ КІЗЮК

ПАНАХИДА відбудеться о год. 7:30 веч. в Честері, в четвер, 23-го вересня 1971 р. в похоронному заведенні Kaniewski Funeral Home, 2524 W. 3rd St., Chester, Pa.

ПОХОРОН в п'ятницю, 24-го вересня 1971 р. о год. 9:30 ранку до церкви св. Духа, а опісля на цвинтар св. ап. Петра і Павла.

Прибиті горем:

чоловік — ОСИП
син — РОМАН з дружиною НУСЕЮ і дітьми: ЛІСОЮ і СТЕПАНОМ
донька — ДОЗЯ з мужем ВАСИЛЕМ і дітьми: ВАСИЛЬКОМ, ЛІДОЮ і ОЛЕСЕМ

Замість квітів на могилу

бл. п. ЮЛІЇ КЛИМ

складаємо 25.00 долярів на Фонд Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

НЕОНІЛЯ і ВОЛОДИМИР СОХАНИ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США висловлює глибоке співчуття Проф. Д-рові ОМЕЛЯНОВІ ПРІЦАКОВІ, Віце-Президентові УВАН, з приводу смерти Його Матері

ЄМІЛІЇ ПРІЦАК-САРАМАГА, уроджена КАПКО

(народилася 24 грудня 1897 року, упокоїлася 17 липня 1971 року, похована в м. Дрогобич 20 липня 1971 р.)

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ЇЙ!

Український прапор на канадійсько-американському кордоні

(Закінчення зі стор. 1-ої)

у Ванкувері, розпочалась військова парада, у якій, крім українців, взяли участь кілька військових оркестр, ветеранських організацій Канади та ЗСА — з Ванкуверу і стейту Вашингтон. Програма паради складалася: — зі загальної військової дефіляди попри трибуну у „Піс Арч", піднесення двох державних прапорів: Канади й ЗСА, складення двох вінків коло пам'ятника „Незнаного Воїна", виконання двох національних гимнів, Канади й ЗСА, концертових точок військових оркестр та святочної промови. На закінчення цієї небуденної військово-громадської паради, шкільна молодь, яка прибула на це свято організовано зі своїми провідниками та яка уставилась на майдані у два великі ряди — канадійські окремо, а американські окремо попри себе — при звуках музичних мелодій, обмінювалися своїми національними прапорцями. Серед людности, що прибула на це свято, було багато й українців, що брали участь у параді, як і гостей, які приглядалися параді, під час якої гордо повівали українські прапори, що їх несли чи то українські військові ветерани, чи то українська шкільна молодь — українських Рідних Шкіл.

По закінченню цього небувалого свята, військо в і комбатанти Канади й ЗСА роз'їздилися в різні сторони двох сусідніх країн з почуттям гордости і вдоволення з виконання наложеного на них обов'язку супроти їх нації. Роз'їздилися й українські військові комбатанти, прямуючи до своїх місць поселення. Але вже з іншою гордістю — з гордістю, що мали нагоду заманіфестувати перед світом, що є Україна, є український нарід, що має свою культуру, свою історію, своїх військових комбатантів, свій синьо-жовтий прапор... — інформує —

інж. О. Ільницький

Окружні збори Округи Твердого Вугілля відбудуться в найближчу неділю у Фреквилі

Джерзі Ситі. — Голова Округи УНСоюзу Твердого Вугілля п. Михайло Гентош інформує, що заповіджені на найближчу неділю окружні організаційні збори УНСоюзу, які мали відбутися в Шенадоа, відбудуться того ж дня і години, але в Українськім Церковнім Клюбі св. Михайла при Рут 122 в Фреквилі, Па. Початок, як раніше заповіджено, о год. 2-ій по полудні. В зборах повинні взяти обов'язкову участь усі відділові урядовці та члени Окружної Управи. До участи в зборах запрошене все місцеве українське громадянство. Головні доповіді на зборах виголосять головна радна і голова сусідньої аллентавнської Округи п-і Анна Гарас та обласний організатор і головний радний п. Степан Гавриш, який також є головою філядельфійської Округи. Участь в зборах в Фреквил двох досвідчених голов окружних комітетів допоможе шамокинській Окрузі, на терені якої постав УНС в заплянованні дальшої праці, зокрема осінньої кампанії для виконання завдань тієї Округи. Місцеве українське громадянство повинно скористати з цієї нагоди зустрічі з головними урядовцями УНСоюзу.

З ЖИТТЯ І ПРАЦІ ОУА „САМОПОМІЧ" У КЛІВЛЕНДІ

Річні Загальні Збори Відділу „Самопоміч" в Клівленді відбулись тут 28-го лютого 1971 р., в залі Дому СУМА. Зборами проводила президія в складі: інж. Василь Лагошняк— голова, Богдан Дейчаківський-містоголова і Богдан Кичун—секретар. Присутні члени заслухали вичерпних звітів реєферентів уступаючої Управи. Сальдо на день Зборів становило суму 7,206.45 дол. а Суспільна Опіка Відділу широко звітувала про акцію допомоги українцям в Югославії, Польщі, а також і в Бразилії. Відчитано низку цікавих листів-подяк. Збори заслухали теж звіту Контрольної Комісії, уділили абсолюторію уступаючій Управі й обрали нову Управу Відділу, в такому складі: мґр Степан Мішкевич—голова, інж. Василь Лагошняк—містоголова, Богдан Кичун—секретар, мґр Ярослав Желехівський—скарбник, Євген Фік—реф. суспільної опіки, Петро Данилевич, Мирослав Гейниш, Степанія Шевчук, Ольга Фік, Никифор Чорногор, Степан Кавка, Володимир Шудан, Теофіль Цішкевич і Семен Кріслатий—член Контрольну Комісію обрано, в складі: Михайло Яремко, Юрій Коцюмбас. Володимир Стригун, а до Товариського Суду ввійшли: Богдан Дейчаківський, Ярослав Рибалт і Тарас Бурий. Збори рішили вплатити даток в сумі 500.00 дол. на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті.

Допомога потребуючим українцям, які живуть на терені Польщі, Югославії а також у Бразилії—це важливий момент у нашому суспільно-громадському житті. Для тих, яким доля веліла жити в матеріяльних недостатках, а в комуністичних країнах, теж і в умовинах національної дискримінації-допоміжня рука українців із ЗСА, своєю матеріяльною допомогою приносить своїм знедоленим братам теж і велику моральну піддержку. Упродовж 1970-71 рр. вислано досі з рамени Відділу 1,249.15 дол. а в тому: індивідуальна допомога для 52-ох українських родин у Югославії становила суму 606 дол. Окремо вислано даток в сумі 300 дол. на фонд будови тамошньої української школи. Крім згаданих виплат, окремо висилалось 107 допомогових посилок з одягом і взуттям, на адреси 28-ох українських родин у Польщі. До Бразилії вислано таких пачок на 25 адрес. Щоб додатково заощадити на поштовій оплаті, згадані пачки відтранспортовано до Ню Йорку тягаровим автом.

Для кращого зрозуміння життьових умовин наших братів у Бразилії, наводимо тут вийми з листа-подяки, що його одержала Суспільна Опіка Відділу від учениці Учительського Семінара в Прудентополі, в Бразилії. В листі з 30-го травня ц. р., Марія Гупало, м. ін., пише: „... Я тепер на другому році Учительського Семінара у Прудентополі. Наука йде мені добре й ма півтора року буду кінчати цю школу. Тоді хочу піти на університет, але ще не знаю, як буде, бо це дуже багато коштує. Тут у Бразилії вже почалася зима й було вже кілька морозів. Тут дуже зле, бо зимно надворі і в хаті, бо нема відповідних огрівань, тому треба добре зодягатися. В школі треба писати, а олівець випадає з рук. Добре, що зима тільки три місяці... Маю тут ще молодшу сестричку, яка дуже любить вчитися. На слідуючий рік піде до 1-ої кл. гімназійної. Я тішуся, що маю щастя вчитися, а завдячую це директорці Інтернату св. Ольги, яка прийняла мене до себе безплатно. Щиро дякую Вам за поміч, яку Ви мені присилаєте уже третій рік, і прошу Бога, щоб усіх Вас благословив,- Марія Гупало". А ось, уривок із листа гімназиста Рафаїла Бурка, який пише: „Ваша поміч для мене—великою радістю. Дуже хочу вчитися, але мої батьки бідні і самі не можуть оплачувати моїх студій. Цього року кінчаю 4-ту гімназійну. Щиро бажаю стати священиком і працювати для нашого народу, для безсмертних душ". Як це видно із цих і інших листів та інформацій, українці в Бразилії живуть у недостатках по своїх господарствах, рокинутих далеко від міських центрів. Наші родини тут великі—переважно від 5-10 дітей у кожній родині. Батькам важко посилати дітей на науку, бо з невеликих матеріяльних засобів годі оплатити школу. Тому допомога українській шкільній молоді в Бразилії має велике значення, бо тільки завдяки їй талановита й охоча до науки молодь може продовжувати своє навчання в середніх і вищих школах.

Допомога українцям на терені Клівленду становить окремий розділ у праці Суспільної Опіки Відділу. Відвідування хворих і старших віком осіб, які перебувають по місцевих лікарнях і санаторіях—це одне із постійних зайнять. Часто йдеться тут про людей, які не мають рідні, забуті всіми й для них такі відвідини є великою моральною піддержкою. Іноді потрібна теж і матеріяльна допомога. Оглаче найбільш болюча проблема із тими, які перебувають у заведеннях для умово-хворих. Зокрема складна справа у випадках, коли в таких пацієнтів немає нікого з рідних, чи найомих, який хотів би підписатися й прийняти хворого до себе. В таких випадках необхідна допомога й опіка, тимбільше тоді, коли пацієнт уже видужав, або тільки випадково попав у таке заведення. Тому й праця Суспільної Опіки має тут широке й вдячне поле для постійної, плянової й дуже корисної діяльности.

При Відділі ОУА „Самопоміч" у Клівленді створено Раду Суспільної Опіки, до якої входять, крім „Самопомочі", теж Відділ „Золотого Хреста" й СУА. Цим бюром Суспільної Опіки завідує, п. Є. Фік.

Відділ „Самопомочі", влаштовує низку імпрез для придбання конечних фондів для допомогових акцій Суспільної Опіки. Впродовж цілого року збирається тут взуття і одяг, який прочищується у відповідних чистільних робітнях, сортується й проголошується випродаж вживаних речей, по низькій ціні. Дохід із таких базарів призначується на покриття поштових оплат, при висилці допомогових пачок за океан. Окремо влаштовується буфети, фестини- „пікніки", печення бараболі й подібні імпрези. Дохід із усіх тих імпрез призначений на харитативну діяльність Відділу.

С. К-тий

39 Шкіл Українознавства в Англії

Лондон. — На всій території Англії в системі українського шкільництва при Союзі Українців у Великій Британії розпочали цього року працю 39 Шкіл Українознавства. Є школи, як у Брадфорді, що нараховують понад 200 учнів, а в багатьох інших кількість учнів у середньому сягає 30-50 осіб. У 1970-71 навчальному шкільному році всього в Школах Українознавства навчалось 2048 українських дітей, в дитячих садочках було 72 дітей, в системою передшкілля були охоплені тільки 229 дітей—на 25 000 українців у Англії. Майже половина дітей походять з мішаних подруж. Всіх вчителів працює 199. Правління СУБ, інформує тижневик „Українська Думка" з Лондону ч. 34/1971, докладає всіх можливих зусиль для розбудови Українського Шкільництва. З повідомлень виходить, що більшість учнів з успіхом користуються в Англії читанками сл. п. Марії Дейко, видання „Рідної Мови" в Австралії.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ПЕПОРАДНА, довголітня членка Відділу 363, Т-ва „Українські Козаки" в Олін, Н.Й., померла 4 липня 1971 р. на 81-ому році життя. Покійна народилася 12 листопада 1890 р. в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1924 році. Залишила у смутку дочок Катерину, Марію, Софію й Оленку, синів Андрія, Івана і Михайла, вісім внуків і 10 правнуків та сестру Марію. Похорон відбувся 7 липня 1971 р. на цвинтарі Бонавенчюр в Аллеґені, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Гелен Леґенбауер, секр.

СТЕПАН КРАЛЬКА, довголітній член Відділу 348 в Янґставн, Огайо, помер 12 липня 1971 р. на 47-му році життя. Покійний народився 2 жовтня 1923 р. в Україні, і став членом УНСоюзу в 1949 році. Залишив у смутку дружину Марію, сина Теодора, дочок Ен і Кей та внука. Похорон відбувся 15 липня 1971 р. на цвинтарі Кальварія в Янґставн, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Макар, секр.

МИХАЙЛО МОКІЙ, член Відділу 13, Б-тва св. Миколая у Вотервліт, Н.Й., помер 12 липня 1971 р. на 42-ому році життя. Покійний народився 28 лютого 1929 р. в с. Зубраче, пов. Ліско, Україна, і став членом УНСоюзу в 1965 році. Залишив у смутку дружину Анну, сина Йосипа та дочок Джін та Гелен. Похорон відбувся 15 липня 1971 р. на цвинтарі св. Василія в Колоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Павло Шевчук, секр.

ІВАН МАЛЬКО, довголітній член Відділу 325, Т-ва Запорозька Січ" в Брукліні, Н.Й., помер 16 липня 1971 р. на 83-ому році життя. Покійний народився в Україні, і став членом УНСоюзу в 1924 році. Залишив у смутку дружину Єву, сина Івана і дочку Ольгу, Похорон відбувся 19 липня 1971 р. на цвинтарі св. Івана в Мидел Виледж, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Цюпа, секр.

АННА Е. ТРЕТЯК, довголітня членка Відділу 44 в Нортгемптон, Па., померла 16 липня 1971 р. на 68-му році життя. Покійна народилася в 1903 р. в Нортгемптоні, і стала членкою УНСоюзу в 1924 р. Залишила у смутку дочку Єлисавету, синів Олександра, Івана та Йосипа. Похорон відбувся 19 липня 1971 р. на цвинтарі св. Івана Христителя в Нортгептон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ОЛЕКСАНДЕР П. МОРОЗ, мол., член 388 Відділу УНСоюзу, помер 17 липня 1971 р. Покійний народився 8 липня 1927 р. в Честері, Па. Залишив у смутку матір Петрунелю, братів Йосипа, Михайла та Івана і сестер Анну, Павлину та Рожу. Похорон відбувся 23 липня 1971 р. на цвинтарі Лови Крофт у Линвуд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Сергій Шевченко, секр.

ЕЛІНОР МАЛЯРЧИК, довголітня членка Відділу 119, Сестрицтва Преч. Діви Марії в Кемпбелл, Огайо, померла 21 липня 1971 р., на 54-му році життя. Покійна народилася 15 вересня 1916 року в Кентоні, Огайо, і стала членкою УНСоюзу в 1942 році. Залишила у смутку чоловіка Михайла. Похорон відбувся 24 липня 1971 р. на цвинтарі Мавнт Кальвари в Янґставні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Мамрич, секр.

АННА ЯЛЕЧКО, довголітня членка Сестрицтва „Любов", Відділу 373 в Ст. Люїс, Міссурі, померла 24 липня 1971 р. на 76-му році життя. Покійна народилася 5 грудня 1895 р. в Західній Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1927 році. Залишила у смутку дочок Катерину і Стелу та сина Андрія. Похорон відбувся 27 липня 1971 р. на цвинтарі Воскресіння в Ст. Люїс, Міссурі.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

В Україні остерігають населення перед інфекційними захворюваннями

Київ. — Довгі роз'яснювальні статті-лекції про забруднену воду з'явилися в різних газетах останнього часу, особливо в київських і Київської области. „Радянська Україна" з 14 вересня помістила статтю доктора медичних наук В. Цапка „Ковток води", в якій автор остерігає, що у воді завжди є багато мікробів, що розносять різні хвороби і викликають „кишкові інфекції". Д-р В. Цапко перестерігає населення, щоб ніхто не пив води „з випадкових джерел", і зазначає, що „спалахи водних епідемій амебної дизентерії, цього дуже тяжкого захворювання, можуть виникати при вживанні води, забрудненої стічними водами". Після переліку назв багатьох шлунково-кишкових хвороб та їх збудників, які можуть передаватись через воду, сказано: „Медицина постійно рекомендує всім, насамперед дітям, пити тільки кип'ячену воду. Ні в якому разі не слід користуватись випадковими джерелами. Не можна вдаватись до самолікування". І в кінці: „Кожний мусить усвідомлювати, що боротьба з кишковою інфекцією це передусім боротьба за чисту воду".

В НЮ ДЖЕРЗІ ЗАБОРОНЕНО СПАЛЮВАТИ СУХЕ ЛИСТЯ

Трентон. — У стейті Ню Джерзі заборонено палити сухе листя з дерев. Винесено такий закон задля уникнення небезпеки підпалу лісів та задля збереження бодай якоїсь чистоти повітря. Невиконання закону карається штрафом. У багатьох містах стейту смітярі в окремо визначених днях мають забирати акуратно споковане сухе листя й вивозити його геть. Любителям-садоводам радиться зберігати сухе листя в ямі, де воно за осінь і зиму перетвориться в першоякісний перегній, важливий для угноєння садів і городів. Закон про заборону палити сухе листя з дерев розповсюджений на всі місцевості цього стейту.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 25-го ВЕРЕСНЯ 1971 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Укр. Допом. Т-ва „Дністер — 361 Відд. о год. 7:30 веч. у власній домівці при 119 Ave. "A". На порядку деннім фінансовий, організаційний звіти та біжучі справи, тому присутність є дуже побажана. Проситься членів вирівняти вкладки. — В. Барагура, секр., П. Кучма, предс.

НЕДІЛЯ, 10-го ЖОВТНЯ 1971 р.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича —94 Відд. о год. 2-ій по пол. в приміщенні Укр. Дем. Клюбу при вул. Грилінг ч. 2376. Проситься чл. прибути на збори. — М. Ворисьскевич, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6625. Тарзан вдоволений своїм товаришем

Моя остання місія для генерала Їтса була з чоловіком, якого легко можна було налякати. Він утік і залишив мене — окруженого ворогами!

Але я був щасливий, Тарзане! Моїми ворогами були тільки чотири леви. Я не потребував допомоги, щоб убити чотирьох левів!

Тішить мене, Чулю, що маю такого хороброго товариша! Коли гелікоптер залишить нас для наших ловів на дикунів, таких жорстоких, що вони відрубують руки інших мужчин, то знатиму, що не стоятиму проти них — сам один!